

«Jau vi savair tuttas quatter linguas svizras»

La scola da la Migros porscha in curs da puter a Berna

DA CLAUDIA CADRUVI / ANR

■ **Amez la citad veglia da Berna sa radunan mintga glindesdi trais scolars per emprender puter. La scola da la Migros porscha dapi dus onns quest curs. Beatrix Roth Tuor, ordiunda da Samedan, dat las lecziuns.** Emprender rumantsch pon ins en mintga citad gronda da la Svizra tudestga. Per il solit pon ins dentant prender curs be en ils idioms gronds, pia sursilvan u vallader. A Berna exista ina purschida esclusiva ch'i na dat uschiglio probabel nagliur ordaifer l'Engiadina: in curs da puter.

Trais scolars e trais motivs

La lecziun cumenza. Ils trais scolars raquintan sco emprim tge ch'els han fatg la fin d'emna passada. Sa chapescha en stget puter. *Moana Mika* cumenza. Ella è stada en il Diemtigtal a far ina tura cun skis: «Quatter uras ensi ed ina ura engiu.» *Adrian Wymann* ha accumpagnà sia figlia ad in turnier da gimnastica ritmica e *Heinz Fivian* ha gì sco adina ina gronda travasch cun sias «bès-chas».

Mintgin ha in auter motiv d'emprender rumantsch. Moana è stada pliras giadas en vacanzas en il Grischun ed ha perquai tschiffà gust da savair rumantsch. Adrian ha motivs professiunals. El è capo en la secziun da terminologia da la chanzlia federala, nua ch'i lavura er ina translatura rumantscha. Plinavant dat la confederaziun la chaschun a ses empoiads d'emprender in'ulteriura lingua svizra.

E Heinz sco um pensiunà ha ina finamira fitg ambiziusa: «Jau discor gia franzos, talian e tudestg. Mes desideri èsi da savair tuttas quatter linguas naziunalas.»

Beatrix Roth Tuor instruescha dapi passa dus onns puter a Berna.

FOTO C. CADRUVI

«Ünguotta o üngün»?

Lura cuntinua la lecziun cun ils exercizis classics da grammatica. Cura èsi da duvrar «ünguotta o üngün»? Cura dovri ils pronomi reflexivs «at o as»? E fitg difficil per scolars da lingua tudestga: Co èsi da far l'adattaziun dal particip?

Suenter la teoria suonda la lectura. La magistra reparta l'artitgel da la «Posta Ladina» «Farrer d'art – ün manster fich rer». Igl è in text pulit pretensius per scolars che han cumenzà pir l'atun passà cun puter. Tuttina sto la magistra explitgar be paucs plets per ch'ils scolars chapeschian tge che stat scrit davart la vita e lavur dal «serrurier» Curdin Niggli da Samedan.

La lecziun passa en in dai. Per la proxima giada han ils scolars d'emprender ina pruna plet e da leger «La maglieda», in mini-crimi dad Attilio Bivetti.

Pronta da surpigliar il curs

En sasez na saja ella gea betg magistra, manegia *Beatrix Roth Tuor* suenter la lecziun. «La scola-club Migros ha tschertgà insatgi che dat lecziuns da rumantsch e n'ha chattà nagin.» Perquai saja ella sa declarada pronta da surpigliar l'incumbensa. Avant passa dus onns ha ella cumenzà. En sia emprima classe ha ella gì otg scolars. Intgins dad els han emprendì rumantsch per ir ad abitar en l'Engiadina. Igl è stà ina classe cun scolars ordvart activs che scrivevan mintgatant perfin pitschnas istorgias. Roth è creschida si a Samedan ed è fotolaboranta. Ella è mamma da dus uffants creschids e lavura en il museum a Riggisberg. Il museum collectescha ed expone tailas da tut il mund dal quart tschientaner avant Cristus fin il 18avel tschientaner. Roth è responsabla per l'archiv e la documentaziun fotografica da questa collecziun.